

Indstilling af emner til DASAMS retningslinje

Hvem

Emner for DASAMS retningslinjer kan indstilles af DASAMS medlemmer, fagprofessionelle og patienter/borgere i det samfundsmedicinske område, evt. med input fra kollegaer i videnskabelige selskaber, metodeeksperter og/eller patientforeninger.

Emner indstilles til DASAMS udvalg for retningslinjer og udvælges endeligt af DASAMS Bestyrelse.

Hvorfor

Emnet afgrænser retningslinjens indhold og anvendes til at fokusere den litteratursøgning og – gennemgang, der danner basis for retningslinjens anbefalinger.

Hvordan

Valg af emner kan ske med afsæt i en proces, der omfatter følgende trin:

1. Skitser patientforløbet (individniveau) eller sagsgangen (gruppe og samfundsniveau).
2. Identificer de tidspunkter/perioder, hvor den samfundsmedicinske læge har betydning for forløbet.
3. Få input og kommentarer fra andre.
4. Beskriv emnerne enkeltvis.

Ad 1 Skitsér patientforløbet

Lav en grov skitse af forløbet, f.eks. forebyggelse, eksponering, screening, symptom-/sygdomsdebut, udredning og diagnostik, behandling, genoptræning, senfølger, rehabilitering, palliation, helbredelse. Markér de tidspunkter/perioder, hvor den samfundsmedicinske læge har betydning for forløbet.

Ad 2 Identificer emner

Anfør relevante samfundsmedicinske emner inden for hver del af forløbet. Gruppér og prioritér vigtigheden med afsæt i faktorer som f.eks. sygdomsbyrde, samfundsøkonomi, kendt praksis variation, formodet spild eller skade (jf. 60/30/10-modellen)¹, ny evidens/nye muligheder, eller anden relevans i det samfundsmedicinske arbejde.

Ad 3 Få input og kommentarer fra andre

Diskutér den prioriterede liste med kollegaer i videnskabelige selskaber, andre fagprofessionelle, og/eller patientforeninger – er det vigtigste med? Patienter/borgere kan (bør?) involveres i valg og afgrænsning af emner, herunder bidrage med patientperspektivet på relevante indsatser og metoder.

Ad 4 Beskriv emnet

Lav for hvert emne en kort beskrivelse af emnet med udgangspunkt i følgende overskrifter

Formål

¹ Braithwaite J, Glasziou P, Westbrook J. The three numbers you need to know about healthcare: the 60-30-10 Challenge, *BMC Med.* 2020;18:102. samt <https://vaelgkloqt.dk/om-vaelg-kloqt/fra-ide-til-anbefaling>

Indstilling af emner til DASAMS retningslinje

Giv eksempler på nogle konkrete spørgsmål, som denne retningslinje skal besvare. Det er vigtigt at de stillede spørgsmål er så velafgrænsede og specifikke som muligt. Beskriv kort, hvilken relevans retningslinjen har for det samfundsmedicinske speciale, og hvordan den understøtter det samfundsmedicinske lægefaglige arbejde.

Baggrund og lovgivning

Beskriv kort baggrunden for valg af emnet eller de(t) spørgsmål som retningslinjen undersøger. Relevant lovgivning og bekendtgørelser/vejledninger af relevans for retningslinjen også nævnes.

Population/patientgruppe/borgere

Beskriv populationen som retningslinjen omhandler, fx baseret på populationens problemstilling, tidspunkt i forløbet som retningslinjen omhandler (jf. skitse over patientforløbet, som beskrevet ovenfor), andre karakteristika hos populationen såsom alder, sygdomsbyrde, socioøkonomisk status mm.

Målgruppe for brug af retningslinjen

Retningslinje skal primært understøtte det samfundsmedicinske lægefaglige arbejde og kvalitetsudvikling indenfor det samfundsmedicinske speciale, hvorfor den primære målgruppe er samfundsmedicinske læger som arbejder i det danske sundhedsvæsen. Det kan evt. præciseres hvilke samfundsmedicinske læger denne retningslinje har særlig relevans for - fx samfundsmedicinske uddannelseslæger eller samfundsmedicinere som arbejder med socialmedicin. Evt. også andre faggrupper som denne retningslinje kan være relevant for.

Niveau (individ, gruppe, organisation, samfund).

Her beskrives på hvilket niveau retningslinjen er særligt relevant. Så vidt muligt beskrives relevansen på flere niveauer. På individniveau fx at bevare/øge funktionsniveau eller opnå selvforsørgelse hos den enkelte, på gruppeniveau fx beskrive evidensbaserede indsatser til den specifikke population, på organisationsniveau fx yde ensartet sundhedsfaglig rådgivning til myndigheder, på samfunds niveau fx beskrive relevans ift. folkesundhed (sygdomsbyrde) og sundheds- og samfundsøkonomiske konsekvenser.

Populationsperspektiv

Anfør om kan anbefalingerne forventes at være præferencefølsomme (her menes for patienten/borgeren/gruppen, som er modtager af indsatsen); forventes der stor variation i hvordan anbefalingen vil opleves hos patient/borger, når den udføres i praksis? Forventes variationen at kunne påvirke patient/borger på individ-, gruppe- og samfunds niveau? Beskriv hvordan det kan afdækkes, såfremt der ikke er viden på området (f.eks. baseret på klinisk erfaring, inddragelse af populationen i udarbejdelsen af retningslinjen m.v.).

Effektmål

Giv eksempler på relevant effektmål der kan være i fokus, og som kan vurderes i litteraturgennemgangen, f.eks. mortalitet, morbiditet, bivirkninger, funktionsevne eller livskvalitet eller patient-rapporterede outcomes.